

የሐረሪ ሕዝብ ክልላዊ መንግስት

ሐ ረ ር ነ ጋ ሪ ጋ ዜ ጣ

H A R A R N E G A R I G A Z E T A

OF THE HARARI PEOPLE REGION STATE

11ኛ ዓመት ቁጥር 2
11th year No. 2

ሐረር ሚያዝያ 4 ቀን/ 1998 ዓ.ም
HARAR. May 2006

ዎንዶ ዋጋ ብር Unit Price B.	2.00	የሐረሪ ሕዝብ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ	የገሰታ ማጥጎ ቁጥር P.O.Box	272
----------------------------	------	---	-------------------------	-----

ማዕዘን

ደንብ ቁጥር 14/1998 ዓ.ም
የሐረሪ ሕዝብ ክልላዊ መንግስት የማረሚያ ቤት ኮሚሽን ጥበቃ ስባዕት መተዳደሪያ የመስተዳድር ምክር ቤት ደንብ-----ገጽ 218

ደንብ ቁጥር 14/1998 የሐረሪ ህዝብ ክልላዊ መንግስት የማረሚያ ቤት ኮሚሽን ጥበቃ ስባዕት መተዳደሪያ ደንብ

የሐረሪ ህዝብ ክልላዊ መንግስት ማረሚያ ጥበቃ ስባዕት ቁጥር፣ ምደባ፣ ዝውውር፣ ምሰመሳ፣ የደረጃ ስድገትና ስነ-ብት የሚወሰን ክልል ስቀፍ የመተዳደሪያ ደንብ ለውጥት በሥራ ላይ ማዋል በማስፈሰጥ፣

በሐረሪ ህዝብ ክልላዊ መንግስት ማረሚያ ቤት ኮሚሽን ሰማቋቋም በወጣው ስድስት 39/96 ስንቀጽ 17 እና በስለፈጻሚ ስባዕት ስድስት ማሻሻያ ስድስት ቁጥር 42/97 ስንቀጽ 32/2 መሠረት የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ደንብ ለውጥቷል።

ክፍል አንድ ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ደህ ደንብ "የማረሚያ ጥበቃ ስባዕት መተዳደሪያ ደንብ ቁጥር 14/1998" ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃላት ስንብት ሲላ ትርጉም የሚያሰጠው ካሰሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-

ሀ. "ኮሚሽን"፣ "ማረሚያ ቤት"፣ "ታሪሚ"፣ "የማረሚያ ጥበቃ" የተሰኙት ቃላትና ሀረጎች ስንደቀደም ተከተሉ በክልሉ ማረሚያ ቤት ኮሚሽን ሰማቋቋሚያ ስድስት ስንቀጽ 2 ንዑስ ስንቀጽ 2፣4፣5፣ እና 6 ድንጋጌዎች ሥር የተሠጣቸውን ትርጉም ይደሳሉ።

- ለ. "ሰዎች" ማለት የሐረሪ ህዝብ ክልላዊ መንግስት ማረሚያ ቤት ኮሚሽን ሰማቋቋሚያ ስድስት ቁጥር 39/96 ነው።
- ሐ. "ቢሮ ወይም የቢሮ ኃላፊ" ማለት ስንደቀደም ተከተሉ የሐረሪ ህዝብ ክልላዊ መንግስት ፍትህና ጸጥታ ጉዳይ ቢሮ ወይም የዚህ ቢሮ ኃላፊ ማለት ነው።
- መ. "የማሰሪያ ስድስት" ማለት ስንደገን የማረሚያ ጥበቃ ስባዕት ከያዘው ማሰሪያ ከፍ ወደሰ ማሰሪያ ማሳደግ ነው።
- ሠ. "የመስተዳድር ምክር ቤት" ማለት በክልሉ ህገ-መንግስት ከፍተኛ የሥራ ስልጣን የተሰጠው ስባዕት ነው።

3. የደንቡ ተፈጻሚነት ወሰን

ደህ ደንብ ኮሚሽን ሰማቋቋሚያ ስድስት ኮሚሽን ሰማቋቋሚያ፣ በክልሉ ሲሾሰ ስርዕሉ ስገ መሠረት የሚተዳደሩትን ሲሾሰ ሠራተኞች ሳይሆኑም በማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስባዕት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት ስለ ምልመላ ቅጥርና ስልጠና ምደባና ዝውውር

4. ምልመላና ቅጥር

- 1. ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን መመዘኛዎች የሚያሟላና ፍላጎት ያለው ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው በማረሚያ ጥበቃ ስባዕት መመስረት ይችላል።
ሀ/ ዜግነት ሲተቀዳደም የሆነ፣
ለ/ ስፍራ ስለሆነ ስክለኛ ህገጋት መንግስታት ታማኝ የሆነ፣
ሐ/ መሰሪያ ሥነምግባር ያለው፣
መ/ ስድራሚው ከ18 ዓመት ያሳለፈ

- ሠ/ ሰማረሚያ ጥበቃ ስባዕነት የሚያበቃ ስቃይምና የተሟላ ጤነት ያሰጠ።
- ረ/ የወንጀል ጥፋተኝነት ሪከርድ የሰበሰበ።
- ሰ/ የክስቡን የሥራ ቋንቋ መናገር መስማትና መጻፍ የሚችል።
- ሸ/ በከባድ ዲሲፕሊን ያዕተቀጣ ወይም ተቀጥቶም 2 ስመት ያሰፈው።
- ቀ/ ከማንኛውም ስራና ስደንገዥ ሰዎች ነፃ የሆነ።
- ሀ/ ደህንን ደንብ በማይቃረን ስኬታን ስንደህኔታው ኮሚሽን የሚያወጣቸውን ሲቡች ተጨማሪ መመዘኛዎች ሲያሟላ።

2. ሰማረሚያ ጥበቃ ስባዕነት የሚያበቃውን የትምህርት ደረጃ በተመሰከተ የክስቡን ኃብረተሰብ ተሳትፎን ባገናዘበ መሰከ ይሆናል። ዝርዝሩ ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይወሰናል።
3. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 1 መሠረት ሰማረሚያ ጥበቃ ስባዕነት የተመሰመሰ ማንኛውም ሰው በኮሚሽን የሚዘጋጃውን የቅጥር ውሳኔ ደፈርማ፣ ቅጥረ የሚጻፍበት ጊዜም በቅጥር ውሳኔ ላይ ይገለጻል።
4. የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕነት ምስመሳና የማስታወቂያ ሂደት ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
5. ማንኛውም ሰማረሚያ ጥበቃ ስባዕነት የተቀጠረ ሰው ሰዓት ዓመት የስገሰገሱት ገደታ ይኖርበታል። የሰዓት ስመቱ የገደታ ስገሰገሱት ዘመን መቆጠር የሚጀምረው ስሪወጥውን ስጠናቅ ክፍተት ቀን ይምር ይሆናል።

5. ስለ ሥልጠና

1. ማንኛውም የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ ስገሰገሱት ከመጀመሪያ በፊት መሠረታዊ የሚረሚያ ጥበቃ ስሪወጥ ይሰጠዋል።
2. የስሪወጥናው ዓላማ ለህገመንግስቱ መከበር የሚቆምና ብቃት ያለው የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ ባለሙያ መፍጠር ነው።
3. የስሪወጥናው ስደነት በሌላት ይከፈላል።
 - ሀ. መሠረታዊ የሚረሚያ ጥበቃ ስሪወጥ።
 - ለ. ከሚረሚያ ጥበቃ ስሪ ጋር የሚገናኝ የሙያ ስሪወጥ ስኛ
 - ሐ. ስለመራር የሚያበቁ ስሪወጥናዎች ናቸው።
4. ስሪወጥናውን ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ሲቡች ዝርዝር ሁኔታዎች ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
5. ማንኛውም ስሪወጥና በስሪወጥና ወቅት፡-
 - ሀ. በሚመደብበት የስሪወጥና ገርግራም የመሳተፍ።
 - ለ. የሚገባበትን ማስሰጠኛ ተቋም ውስጣዊ የስሪወጥና ደንቦችና መመሪያዎች የማክበር።
 - ሐ. የተመደበበትን የስሪወጥና መስክ ለማቋረጥ ለመቀየር ወይም ለማራዘም ሲፈልግ ለኮሚሽን በቀድሞ የማስፈቀድ ገደታ ስለሰጠ።
6. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 5 ከፊደል ተራ ቁጥር (ሀ) ስለስ ፊደል ተራ ቁጥር (ሐ) የተጠቀሱት ገደታዎች ስንደተጠበቁ ሆነው ማንኛውም ስደስ ስሪወጥና በስሪወጥና ላይ በሚገኝበት ወቅት ምንገብ፣ የደንብ ሰብስቦ ማሳየት፣ ነፃ የመኝታና የህክምና ስገሰገሱት ስንደህኔታው ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ መሠረት የኪስ ገንዘብ የማግኘት መብት ይኖረዋል።

6. ቃለ መሃላ

1. ማንኛውም የክስቡ ማረሚያ ጥበቃ ስባዕ መሠረታዊ የሚረሚያ ስሪወጥናውን ስንደጠናቀቁ ስሪ ከመጀመሪያ በፊት የሚከተሉትን ቃለመሃላ ይፈጸማል። ስነ-----
-----የክስቡንና የፊደሉን ህገጋተ መንገስታትና ሲቡች ህጎች ሳክብርና ሳክብር፣ የታራሚዎችን ሰብ። መብት ሰጠብቀና ሳክብብቀ የግል ጥቅም ሳዕረፈግ ስን ዘሰሳ በማናቸውም ምክንያቶች ስደቡ ሳሳደርግ በጥቅኝነት በቅንነትና በተጋት ኃሳፊነቴን ለመወጣት ቃል ስገባለሁ።
2. የተፈጸመው ቃለ መሃላ በሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ ተፈርም በግል ማህደረ ውስጥ ይቀመጣል።

7. ምደባ

ማንኛውም ስሪወጥና ሥሪወጥናውን ከወረሰ በኋላ በስሪወጥናት ሙያ ያገለገሰ ዘንድ በኮሚሽን ደ/ቤት ወይም በየደረጃው ባሉ ማረሚያ ቤቶች ይመደባል።

8. በዝውውርና በተጠባባቂነት ስለመመደብ

1. ኮሚሽን ሰሥራው ስስረሳጊ ሆኖ ሲያገኘው ማንኛውም የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ በመ/ቤተ ውስጥ በተመሳሳይ የሥራ ደረጃና ደመወዝ ከሌላው የሥራ መደብ ስኬት ደረጃ ወይም ሌላ ተመሳሳይ የሥራ መደብ በማዛወር ሲያሰራ ይችላል።
2. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 1 መሠረት በውስጥ ዝውውር ሲሞግ በሚችል ክፍት የሰራ መደብ ላይ መሰራት የሚፈልጉ ሲቡች የጥበቃ ስባዕች ሲኖሩ ዝውውሩ የሚፈጸመው በውድድር ይሆናል።
3. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም ኮሚሽን ሥራው ስንደደበደሰ የሌላውን የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ ደመወዝ ማቀናገጥ ደረጃውን ወይም የያዘውን የሥራ ስደነት ማይጠብቅ ከሌላው ዓመት ሳሰበሰበ ጊዜ በጊዜላዊነት ለዛውር ማስረጥ ይችላል።
4. ማንኛውም የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ በጤና መታወክ ምክንያት በያዘው የሰራ መደብ ባለበት የሥራ ቦታ ሲሰራ ስለመቻሉ በህዚም ማስረጃ ሲረጋገጥ፤
 - ሀ/ በተመሳሳይ ደረጃ ሲመደብ የሚችልበት ክፍት የሥራ መደብ ካለ በያዘው ደረጃ ወይም
 - ለ/ በተመሳሳይ ደረጃ ሲመደብ የሚችልበት ክፍት የሰራ ቦታ ከሲሰሩ ስባዕ በዝቅተኛ ደረጃ ላይ ስመሰራት ፈቃደኛ ከሆነ ደረጃው ተቀንሶ ወይ ሚስማማው የሥራ መደብ ወይም የሥራ ቦታ ይዛወራል።
5. ሁኔታዎች ሲያስገደዱ ኮሚሽን ስንደን የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ ከፍ ያለ ደረጃ ባለው የሥራ መደብ ላይ በተጠባባቂነት ስንደሰራ ማድረግ ይችላል።
6. ስንደን የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ ከሌላው ስመተ በላይ በተጠባባቂነት ማሠራት ስይቻሉም።
7. የሌላው ማረሚያ ጥበቃ ስባዕ የሥራ መደብ የተሰረዘ ስንደሆነ በመ/ቤተ ውስጥ ተመሳሳይ ደረጃ ወይ ስሪወጥ የሥራ መደብ መዛወር ይኖርበታል። ዝርዝሩ ቢርው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
8. በተመደበበት የሥራ ቦታ ወይም ክፍል በያንስ ስንደ ዓመት ያገለገሰ የጥበቃ ስባዕ በኮሚሽን የዝውውር ጥያቄ ማቅረብ ይችላል። ዝርዝሩ ስሪወጥና ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

ክፍል ሶስት ስለደመወዝና ልዩ ልዩ ስባዕች

9. ስለደመወዝ ስኬል

1. ኮሚሽን ሰማረሚያ ጥበቃ ስባዕ የሚያገለገሉ የደመወዝ ስኬሎችን ስጥንቶች በቢርው ለማካኛነት ስኬል መስተዳድር ም/ቤተ ያቀርባል። ሲፈቀድም ክፍያ ስንደረጃም ያደርጋል።
2. የደመወዝ ስኬል ስስያንደንዱ የማስረገ ደረጃ መነሻና መደረሻን ስንደሆነም በየጊዜው የሚደረገውን የደመወዝ ሞማሪ የሚያመሰክቱ ስርዓቶች ይኖራታል።

10 ስለደመወዝ መሻሻልና የእርከን ጭማሪ

1. የክስቡ ማረሚያ ጥበቃ ስባዕ የደመወዝ ሞማሪ በክስቡ መስተዳድር ምክር ቤት በሚወሰን ጊዜ ስየታየ የሚፈጸም ይሆናል።
2. ከፍተኛ ወይም ከዚያ በላይ የሆነ የሥራ ስሪወጥና ውጤት ሳገኝ የሚረሚያ ጥበቃ ስባዕ ስንደየሥራ ስሪወጥና ውጤት መጠኑ የሳይኖ የደመወዝ ሞማሪ ሲወሰንላቸው ይችላል።

4. ስብሰታ ደኛ ሥራውን መጀመር ካሰታለ ወይም የሐኪሞች ቦርድ ሰሥራ ብቅ ስደደሰም ብሎ ከወሰነ ከሥራ ይሰናበታል። የደረገት ክፍያ ወይም ጠረታ የማግኘት መብት ስገባብ ባለው ህገ መሠረት ይጠበቃል።
5. የዚህ ስንቀድም ንዑስ ስንቀድም 2 ድንጋጌ ስንደተጠበቀ ሆኖ በሥራ ምክንያት ጉዳት የደረሰበት ስብሰታ ከጉዳት ደኛ ወደ ሥራው ስለከመሰለ ወይም በጉዳት ምክንያት ስለሰቀታው መሥራት ያሰታለ መሆኑ በህክምና ማሰራጀት ስለከረጋገጥ ድረስ የህመም ፈቃድ ከመብሉ ደመወዝ ጋር ይሰጠዋል። ሆኖም የሚሰጠው የህመም ፈቃድ በማንኛውም ሁኔታ ከሰራ ሁለት ወራት መብሰጥ የሰበትም።
6. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ በህመም ምክንያት ከሥራ ቢቀር ከአቅሙ በላይ ካሰጠ በስተቀር በተቻለ ፍጥነት መታመሙን ሰጠ/ቤተ ማሳወቅ ስለበት። ሆኖም ሰተከታታይ 3 ቀናት ወይም በስንድ የበጀት ዓመት ውስጥ ከ6 ቀን በላይ በህመም ምክንያት ከሥራ የቀረ ስንደሆነ ሰመታመሙ የህክምና ማሰራጀት ማቀረብ ይኖርበታል።
7. በ12 ወር ጊዜ ውስጥ ከጉዳት ደኛ ወደ ሥራው መመሰስ ያሰመታሉ በህክምና ማሰራጀት ሲረጋገጥ የመብት ስጠባበቅ በጠረታ ህገ መሠረት ይፈጸማል።
8. ስብሰታ ህክምናውን በስገባብ ባለመከታተሉ ወይም በሐኪሙ የተሰጠውን ተፅዕኖ ባለማክበሪ ህክምናውን ያግተተ ስንደሆነ የሚሰጠው የህክምና ፈቃድ ይቋረጣል።
9. ስዚህ ደንብ ስላላ ገሥራ ላይ የሚደርሱ ጉዳት የሚሰጡ ሃረግ ከሰራዊት ሰራተኛ ጉዳይ ህገ ውስጥ የተሰጠው ትርጉም ይኖረዋል።

18. የወላድ ፈቃድ

1. ነፍሱ ጦር የሆነች የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ ከስርገዛናዋ ጋር በተያያዘ ለሚደረጉ ምርመራዎችና ህክምናዎች ከደመወዝ ጋር ፈቃድ ይሰጣታል። ሆኖም የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ ስለምርመራውና ህክምናው የህክምና ማሰራጀት ማቀረብ ስለባት።
2. ነፍሱ ጦር የሆነች የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ ከመውሰዷ በፊት ሐኪም ስንድታርፍ ካዘዘ ደመወዝ የሚከፈለበት ፈቃድ ታገዳት።
3. ነፍሱ ጦር የሆነች የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ ስወሰደሰሁ ብላ ከገመተችበት ጊዜ ስንስት መውሰዷዋ ስለከደርሰ ድረስ የሰላላ ተከታታይ ቀናት ፈቃድ ስንደሆንም ስተወደድ ከወሰደችበት ቀን ጀምሮ የሰላላ ተከታታይ ቀናት የወሲድ ፈቃድ ከደመወዝ ክፍያ ጋር ይሰጣታል።
4. የወሰደችው የቀድሞ ወሲድ ፈቃድ ሲያሰቅ ያሰወሰደች ስንደሆነ ስለከምትወደድበት ቀን ድረስ ባሉት የሥራ ቀናት የምትቆይበት ስረፍት ፈቃድ ወይም በበጀት ስመት የስረፍት ፈቃድን መውሰድ ተችሳለች።
5. በዚህ ስንቀድም ንዑስ ስንቀድም 3 የተወሰነውን የወሲድ ፈቃድ ከወሰደች በኋላ ብትታመምና ተጨማሪ ፈቃድ የሚያስፈልጋት መሆኑ በሐኪም ከተረጋገጠ በዚህ ደንብ ስንቀድም 17 በተደነገገው መሠረት የህመም ፈቃድ መውሰድ ተችሳለች።

19. የሐዘን ፈቃድ

1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ የትዳር ዓዳኛው፣ ተወላጅ ወይም ስልክ ሁለተኛ ደረጃ የሚቆጠር የሥጋ ወይም የጋብቻ ዘመዶ ወይም ስብርት ግኖር የቤተሰቡ ስብሰባ የሞተበት ስንደሆነ ደመወዝ የሚከፈለበት የሰላላ ተከታታይ ቀናት የሐዘን ፈቃድ ይሰጠዋል።
2. የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ በዚህ ስንቀድም ንዑስ ስንቀድም 1 ከተመሰከተው ውጭ የቀርብ ዘመድ ወይም ወዳጅ የሞተበት ስንደሆነ ደመወዝ የሚከፈለበት የሰላላ ቀን ሐዘን ፈቃድ ይሰጠዋል። ሆኖም የሚሰጠው ፈቃድ

በስንድ የበጀት ዓመት ውስጥ ከሰድስት ቀን መብሰጥ የሰበትም።

20. ልዩ ፈቃድ

- ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ በሚከተለው ሁኔታ ከደመወዝ ጋር ሰዩ ፈቃድ የማግኘት መብት ስለው።
1. ጋብቻ ሲፈጸም 3 የሥራ ቀናት፣
 2. ሰሚክታተሰው ተምህርት ፈተና ሲወሰድ ፈተናውን ሰሚወሰድባቸው ቀናት በሙሉ፣
 3. በማንኛውም ደረጃ በሚገኝ የዳኝነት ወይም የምርመራ ስነ ስንደቀርብ ስታዘዝ የተፈሰገበትን ጉዳይ ሰሚያከናውንባቸው ቀናት፣
 4. በህዝብ ምርጫ ሰሰሚን የሚይዙ የመንግስት ኃላፊዎችን ሰመምረጥ ሲሆን ምርጫው ሰሚወሰድበት ጊዜ፣
 5. በኮሚሽን ስቅድ መሠረት በተገኘ የተምህርት ወይም የሰጠጠና ስድሰ የሚሳተፍ ሲሆን የተፈቀደበት ይኸው ተምህርት ወይም ሰጠጠና ሰሚወሰድበት ጊዜ።

21. ያለ ደመወዝ ስለሚሰጥ ልዩ ፈቃድ

ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ ፈቃድ ሰመውሰድ የሚያበቃ ለሣሚኝ ምክንያት ካቀረበ የኮሚሽን ጥቅም የሚደገድ ሆኖ ሲገኝና የኮሚሽን ኃላፊ ሲያምንበት ደመወዝ የሚከፈለበት ፍቃድ ሲሰጠው ይችላል። ዝርዝር ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

22. ስለፈቃድ አጠያየችና አሰጣጥ

1. የኮሚሽን ሥራዎች ተከታታይነት ኖሯቸው ማዳዳሪያ ስንደቀጥሉ የሚያሰታሰቡ የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባን ፍላጎት ገምት ውስጥ የሚያስገባ የሰሙት ሰረፍት ፈቃድ ስለሰጣጥ ገርገራም መዘጋጀት ስለበት።
2. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ የዓመት ስረፍት ፈቃድን በደህና መጠየቅ ይኖርበታል።
3. የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ ከዓመት ስረፍት ፈቃድ ውጪ ያሉና በዚህ ደንብ የተካተቱ ሲሆኑ ፈቃዳችን ጥያቄ ስሙን ሆኖ ባገኘው መንገድ ሲያቀርብ ይችላል።

23. ያለፈቃድ ስለመቅረት

1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስብሰባ ማደራጀት ከሥራው የቀረ ስንደሆነ የቀረበት ደመወዝ ይቀንሰበታል። ሆኖም ስብሰባ ሰቀረበት ምክንያት በቂ ወይም ለሣሚኝ ማሰራጀት አቅርቦ መብሉ ደመወዙን ሰማግኘት ይችላል።
2. ማንኛውም የማረሚያ ስብሰባ ከ21 ቀን በላይ ሰከፍሎ ማያሳውቅ ከሥራው የቀረ ስንደሆነ ስንደክቻ ይቆጠራል ዝርዝር ስረገፀሙ በኮሚሽን መመሪያ ይወሰናል።

**ከፍል አምስት
ስለ ደንብ ልብስ፣ ትጥቅ፣
አርማና መታወቂያ**

24. ስለደንብ ልብስና ትጥቅ እይታ

ማንኛውም የማረሚያ ስብሰባ የሚያገኘው የደንብ ልብስና ትጥቅ ሁኔታ በኮሚሽን በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል።

25. ስለ ዓርማ

1. ኮሚሽን የራሱ የሆነ ዓርማ የሚኖረው ሲሆን የህገ ተገዢነት ዲሞክራሲን ሠላምና ሰብሳቂነት ስንደሆንም ሙያገና ስለተማሪነትን የሚያገግጥቀው ይሆናል።
2. የኮሚሽን ዓርማ የማረሚያ ስብሰባ መሰዋ በመታወቂያ ካርድ በደንብ ልብስ ላይ ስንደ ስለፈላጊነቱ በኮሚሽን ለሣሚኝነት በሚወሰነው ቦታ ላይ ሲሆን ይችላል።

- 3. የሐርማው ቀለማት ስደነት ኮሚሽን በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
- 4. ከኮሚሽን ፍቃድ ውጭ ሐርማውን ለማናቸውም ለገደቡት መጠቀም የተከሰከሰ ነው።

26. ስለ መታወቂያ

- 1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላለ ማንነቱን የሚገልጽና በኮሚሽን የሚዘጋጅ የመታወቂያ ካርድና መሰያ ቀጥሮ ይኖረዋል።
- 2. የክሰሱ ማረሚያ ስላለ መታወቂያ ወረቀት ከዚህ በታች የተመሰከቱትን ማካተት ይኖርበታል።
 - ሀ. የክሰሱ መንገስተ ሐርማ
 - ለ. የኮሚሽን ዓርማ
 - ሐ. የሐሳብ ሙሉ ስም
 - መ. ማዕረግ
 - ሠ. የሰራ ጋሳፊነት
 - ረ. መሰያ ቀጥሮ
 - ሰ. መደበኛ ስድራሻ ስኛ
 - ሸ. የደም ሳይነት
- 3. ማንኛውም የማረሚያ የጥበቃ ስላለ መደበኛ ስራውን በሚያከናውንበት ጊዜ ሲጠየቅ የመታወቂያ ካርዱን ማሳየት ስለበት።

ክፍል ስድስት ስለ ማዕረግ የደረጃ ዕድገትና ሽልማት

27. ስለ ማዕረግ ስርክን

የኮሚሽን የማዕረግ ተዋረዶ ሰዎችና ስርክን ስንደሚከተሉው ይሆናል።

- 1. የዝቅተኛ ማዕረግ ሰዎችና ስርክን
 - ሀ. ኮንስታብል
 - ለ. ረዳት ሳደን
 - ሐ. ምክትል ሳደን
 - መ. ሳደን
 - ሠ. ዋና ሳደን
- 2. የመካከለኛ ማዕረግ ሰዎችና ስርክን
 - ሀ. ረዳት ሲንሰርክተር
 - ለ. ምክትል ሲንሰርክተር
 - ሐ. ሲንሰርክተር
- 3. የከፍተኛ ማዕረግ ሰዎችና ስርክን
 - ሀ. ዋና ሲንሰርክተር
 - ለ. ምክትል ኮሚንደር
 - ሐ. ኮሚንደር/ ረዳት ኮሚሽነር
 - መ. ኮሚሽነር

28. የማዕረግ ቆይታ ጊዜ

ስንደ የማረሚያ ጥበቃ ስላለ ተከታይነ ከፍተኛ ማዕረግ ከማግኘት በፊት በዎክው ማዕረግ ከዚህ በታች በሰንጠረዥ ስለያንዳንዱ ማዕረግ የተወሰነውን ጊዜ መመረስ ስለበት።

ማዕረግ	በዎክው ማዕረግ የሚቀደስበት ጊዜ	የተፈጠረ ሰዎች የሚያስፈልገው ጊዜ	በተከታታይ የሚገኘው የማዕረግ ዕድገት
ኮንስታብል	4	3	ረ/ሳደን
ረ/ሳደን	3	2	ም/ሳደን
ም/ሳደን	3	2	ሳደን
ሳደን	3	2	ዋ/ሳደን
ዋ/ሳደን	3	2	ረ/ሲንሰርክተር
ረ/ሲንሰርክተር	3	1	ም/ሲንሰርክተር
ም/ሲንሰርክተር	3	2	ሲንሰርክተር
ሲንሰርክተር	3	2	ዋና ሲንሰርክተር
ዋና ሲንሰርክተር	3	2	ም/ኮሚንደር
ኮሚንደር	--	--	
ረ/ኮሚንደር			
ኮሚንደር	--	--	

29. የማዕረግ ዕድገት

- 1. ስንደ የማረሚያ ጥበቃ ስላለ
 - ሀ. ስደገት ሲያገኝ የሚቸሰበት ከፍተኛ የሰራ መደብ ሲኖር።
 - ለ. ከፍተኛ የሰራ መደብ ሚያስፈልገው የተምህርት ደረጃ የሰራ ሰውደኛ የሰራ ስራዎችም ከሌሎች ተወዳዳሪዎች የተሻለ ሆኖ ሲገኝ። ስኛ
 - ሐ. ሰማዕረግ ስርክን የሚሰጠውን ተፈላጊ ሰጠጠኛ ካጠናቀቀ ሰማዕረግ ስደገት ብቁ ይሆናል።
- 2. በዚህ ደንብ ስንቀሳ 28 ስራዳት ሲንሰርክተር ስለሚያበቃው የመቆያ ጊዜ የተደነገገው ቢኖርም የሲትዮሶያ ፖሊስ ኮሌጅ ወይም የፊደራል ማረሚያ ቤት ከፍተኛ የተምህርት ተቋም የሚያወጣቸውን መመዘኛዎች የሚያሟላፍ በዝቅተኛ የማዕረግ ስርክን ባለ የሚገኝ ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላለ የሚሰጠውን ሰጠጠኛ ካጠናቀቀ ረዳት ሲንሰርክተር ሰሚጠዳቅ ከፍተኛ የሥራ መደብ ሲወጣደር ይቻላል።
- 3. ሰማዕረግ ስደገት በተደረገ ውይይት ሲት ተወዳዳሪ ከወንድ ጋር ስኩሳ ነጥብ ተቀራረቢ ያገኘ ከሆነ ሰማዕረግ ስደገት ቅድሚያ ይሰጣታል።
- 4. ከፍ ያለ ተገባር የረዕሰ ጉዳይ የላቀ የሰራ ችሎታ ያላየ የማረሚያ የጥበቃ ስላለ በዚህ ደንብ ስንቀሳ 28 ስራ ሰተመሰከተው ሰተፈጠነ ስደገት የሚሰጠውን የሰንጠረዥ ጊዜ ካሟላ ሰማዕረግ ስደገት መወዳደር ይቻላል። ዝርዝር በመመሪያ ይወሰናል።
- 5. ስንደ የማረሚያ የጥበቃ ስላለ ተመሳሳይ ሰጠጠኛ ወሰዶ ስኛ ከማረሚያ ጥበቃ ስላለ ስራ ጋር ገንገነት ባላቸው መሰከች ስውቀት ባላቸው የውያኖ የቴክኒክ ማሰጠኛዎች ኮሌጆችና የፒቨርሲቲዎች ተምሮ በዲግሪው ወይም በዲግሪ የተመረቀ ስንደሆነ የተምህርት ማሰፈጃው ሰማዕረግ ስደገት ለውሳኔ ገምት ውስጥ ይገባል። ዝርዝር በመመሪያ ይወሰናል።

30. የማዕረግ ምዕክት

- 1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላለ ከደንብ ሰብሶ ጋር የሚደረግ የማረሚያ ጥበቃ ስላለበትና የሰራ ደረጃውን ሲያላጸ የሚችል የማዕረግ ምዕክት ያደርጋል።
- 2. የማዕረግ ምዕክት ስለራሪና የቀለም ስደነት የማዕረግ ስርክኖችን ለመሰየት የሚያስችል መሆን ይኖርበታል። ዝርዝር ስራዎች በቢሮው በሚያወጣው በመመሪያ ይወሰናል።

31. ስለ ማዕረግ እድገት ስራጣጥ

- 1. በከባድ የዲሲፕሊን ጥፋት ምክንያት ቀጣት የተወሰነበት ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላለ ቀጣት በደርጊ ቀፊ ካሰሆነበት በስተቀር ውሳኔው ከተሰጠበት ጊዜ ስንደ የሚቀጥሉት ሶስት ተከታታይ ስመታት ሰማዕረግ ስደገት መወዳደር ይቻላል።
- 2. ስንደ የማረሚያ ጥበቃ ስላለ የማዕረግ ስደገት ከማግኘት በፊት ያገኘ የነበረው ደመወዝ ስደገት ባገኘ በት ደረጃ ከተወሰነው መነሻ ደመወዝ በባዶ ወይም ከዚህ ጋር ስኩሳ የሆነ ስንደሆነ ስደሉን ደመወዝ ከማግኘት በፊት ያገኘ ከነበረው ደመወዝ ቀጥሎ ያሰውን ስርክን ደመወዝ ያገኛል።
- 3. ቢሮው የደረጃ ስደገት የሚሰጥበትን ዝርዝር መመሪያ ያወጣል።

32. ስለ ሽልማት

ኮሚሽን በሰፊው የላቀ ስስተዋዕል ባበረከተ ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላለ ሽልማት ሲሰጥ ይቻላል። ዝርዝር ስራዎች ቢሮ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

ክፍል ሰባት አገልግሎት ስለማቋረጥና ስለማራዘም

አፈዛዛማቸው ቢሮው በሚያውቀው መመሪያ መሠረት ይወሰናል።

33. በገዛ ፍቃድ ከሥራ ስለመሰናበት

1. የማረሚያ ጥበቃ ስላል በማንኛውም ጊዜ የሰንድ ወር ቅድሚያ የጽሁፍ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ሥራውን በገዛ ፈቃድ ሲለቅ ይችላል።
2. መሰቀሪያ ጠያቂው ስላል ስሥራው እጅግ ስለፈላጊና በቀላሉ ለመተካት የማይቻል ሆኖ ሲገኝ ኮሚሽንሪ የመሰቀሪያ ጥያቄውን ከሦስት ወር ለማይበልጥ ጊዜ ሲያራዝሙ ይችላል።
3. መሰቀሪያውን የጠየቀው ስላል የገደታ ስገልገሎት ዘመንን ሳያጠናቀቅ ጥያቄውን ያቀረበ ወይም ሰዎ ሥራውን ወሰደ የሚያስፈልገውን ስገልገሎት ያሳጠናቀቀ እንደሆነ ለተሰጠው ሥልጠና የወጣውን ማናቸውንም ወደ ሰኮሚሽን መተካት ይኖርበታል፤ ዝርዝር ስፈላጊነት ኮሚሽን በሚያውቀው መመሪያ ይወሰናል።

34. በህመም ወይም ከሥራ በመጣ ጉዳት ምክንያት ለአገልግሎት ብቁ አለመሆን

1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላል በዚህ ደንብ ስንቀጽ 17 ንዑስ ስንቀጽ 2 በተመለከተው የህመም ፍቃድ ጊዜ ውስጥ ወደ ሥራ መመለስ ካልቻለ የህክምና ማስረጃ ሳያስፈልግ በህመም ምክንያት ስሥራው ብቁ እንዳልሆነ ተቆጥሮ ስገልገሎት እንዲቋረጥ ይደረጋል።
2. በዚህ ደንብ ስንቀጽ 17 ንዑስ ስንቀጽ 3 እና 5 ደንጋገሞች መሠረት የተሰጠው የህመም ፈቃድ ጊዜ ካበቃ በኋላ ወደ ሥራው መመለስ ካልቻለ ስሥራው ምክንያት ጉዳት የደረሰበት ስላል ለዘላቂነቱ መሰረት ለሰመቻሉ በህክምና ማስረጃ ሲረጋገጥ ክስራ እንዲሰናበት ይደረጋል።

35. በችሎታ ማነስ ምክንያት ከሥራ ስለማሰናበት

1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላል ያሰውን ሰውነትና ችሎታ ተጠቅሞ የተመደበበትን ሥራ ለማከናወን የተቻለውን ጥረት እያደረገ የሥራ ስፈዳም ውጤት በተከታታይ ለሆነ ጊዜ ከሐጥጋጢ ነጥብ በታች ከሆነ ከሥራ ማሰናበት ይቻላል።
2. የዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 1 ቢኖርም ቀደም ባለት ተከታታይ ስምስት ዓመታት ከፍተኛ የሥራ ስፈዳም ውጤት ሲያገኝ የነበረ ስላል የሥራ ስፈዳም ውጤት በተከታታይ ስምስት ጊዜ ከሐጥጋጢ ነጥብ በታች ካልሆነ በስተቀር ከሥራ ስፈዳም በተሞላ።
3. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 1 ወይም 2 መሠረት ስንድን የጥበቃ ስላል ከሥራ ማሰናበት የሚቻለው፤
 - ሀ/ ለያዘው የሥራ መደብ የሚያስፈልገውን ሥልጠና በመስጠት ወይም
 - ለ/ ከያዘው የሥራ ደረጃ ጋር ተመሳሳይ በሆነና ሲሰራው ወደሚችለው ሲሳ የሥራ መደብ በማዛወር፤
 - ሐ/ በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ /1/ መሠረት ሲሆን ቢያንስ ስንድን ዓመት ወይም በንዑስ ስንቀጽ /2/ ሲሆን ደገም ቢያንስ ስንድን ዓመት ተኩስ እንዲሰራ ከተደረገ በኋላ ስላል የሥራ ስፈዳም ውጤት ለማሻሻል ያልቻለ እንደሆነ የሰንድ ወር ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ነው።

36. በዲሲፕሊን ምክንያት ከሥራ ስለመሰናበት

1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላል ከሥራ እንዲሰናበት የተሰነዘበበት የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔ በደገባኝ ያሰተሰረዘበት እንደሆነ ስገልገሎት ይቋረጣል።
2. የቅጣት ውሳኔው በደገባኝ የተሻሻለበት ወይም የተሰረዘበት እንደሆነ በክርክር ወቅት ሳይከፈለው የቀረው ደመወዝ ታሰቦ ያሰወሰደ ይከፍለዋል።

37. በዕድሜ ምክንያት አገልግሎት ስለማቋረጥ

1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላል ስገልገሎት ካሰተራዘመ በስተቀር በህግ ከተወሰነው የመመሪያ ስድሚያ 55 ዓመት ከደረሰበት የመዘረኛ ቀን ጀምሮ ያለ ተጨማሪ ሥነ ሥርዓት ስገልገሎት እንዲቋረጥ ይደረጋል።
2. ስላል ጠረታ ከመውጣት ከሦስት ወር በፊት በጽሁፍ እንዲያውቀው ይደረጋል።

38. የአገልግሎት የምስክር ወረቀት

ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላል በማንኛውም ምክንያት ስገልገሎቱን ሲያቋርጥ ወይም ለማቋረጥ ሲጠይቅ ሲያከናውን የነበረውን የሥራ ዓይነት፣ የስገልገሎቱን ዘመን፣ ሲከፈለው የነበረውን ደመወዝና ከሥራ የተሰናበተበትን ምክንያት የሚገልጽ የአገልግሎት የምስክር ወረቀት ይሰጠዋል።

39. አገልግሎት ሲቋረጥ ስለሚፈጸመ ክፍያ

1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላል ስገልገሎቱን በሚያቋርጥበት ጊዜ የሰራተኛው ደመወዝና ለሰል ይከፈላል።
2. ስገልገሎት ባለው የጠረታ ህግ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ስንድን የማረሚያ ጥበቃ ስላል በሞት ምክንያት ስገልገሎቱን ሲቋረጥ ለህጋዊ የተዳረገ ዓይነት ወይም በሥራ ደተዳደረ ሰነድ ቢተሰጥ የሦስት ወር ደመወዝ ይከፈላቸዋል።
3. ስንድን የማረሚያ ጥበቃ ስላል በሥራ ሳይ እያሰ የተሰዋ እንደሆነ የሰራተኛው ወር መቶ ደመወዝ ሰተዳረገ ዓይነት ወይም በጽሁፍ ሳላወቃቸው በተሰጡት ወራጆች ይከፈላቸዋል።
4. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ (3) የተጠቀሰው መብት ተገባሪዎቹ የሚሆኑት የጥበቃ ስላል በሥራ ሳይ እያሰ የተሰዋ መሆኑ በኮሚሽን ሲረጋገጥ ነው።

40. አገልግሎት ስለማራዘም

1. ስንድን የማረሚያ ጥበቃ ስላል የመመሪያ ስድሚያው ከደረሰ በኋላ በስንድ ጊዜ ስለሰራተኛው ዓመት በጠቀሳሳው 1/ሥር ስመት ለማይበልጥ ጊዜ ስገልገሎቱን ማራዘም ይቻላል።
2. የሰንድን ስላል ስገልገሎት ማራዘም የሚቻለው፡-
 - ሀ. የሰራተኛው የተሞላበት ሰዎ ሰውነትና ችሎታ ለኮሚሽን ሥራ ጠቃሚ ሆኖ ሲገኝ፤
 - ለ. ለጊዜው የሰራተኛው ተተኪ ስላል ለማግኘት ለሰመቻሉ ሲረጋገጥ፤
 - ሐ. ስላል ስሥራው ብቁ መሆኑ በህክምና ማስረጃ ሲረጋገጥ፤
 - መ. ስላል ስገልገሎቱን ለመቀጠል ሲሰማማር የሰንድን ስላል ስገልገሎቱን መራዘም ቢሮው ሲፈቅድ ነው።

ክፍል ስምንት
የማረጋገጫ ኮሚሽን ጥበቃ አባል ሊኖረው
ሰለጣገባ ግዴታና
ሥነ ምግባር

41. ታማኝነትና ታዛዥነት

ማንኛውም የማረጋገጫ ጥበቃ አባል፡-

1. ጫና ገብተኝና ችሎታውን ለሀገር-መንግሥትና ለህዝብ ጥቅም ለታማኝነት ማሞል ስለሰጠ፡፡
2. የህዝብ እምነትና እኩልነት እንዲያገኝ ለኮሚሽኑም ሆነ ከኮሚሽኑ ውጪ በማንኛውም ጊዜ መስክም ሥነ-ምግባር ሊኖረው ይገባል፡፡ እንዲሁም ሰዚህ ደንብና ኮሚሽን ሰሚያወጣቸው ሴሎች የሥነ-ምግባር መመሪያዎች ተገኝ መሆን ስለሰጠ፡፡
3. በማንኛውም ጊዜ የሙያውን ክብር ለማስጠበቅ የሚያስፈልገውን ሀብት ለሚሰጥ መገኘት ስለሰጠ፡፡
4. የተመደበበትን መደበኛ እና ተመሳሳይ ሥራ ባለው ከፍተኛ ሰውነትና ችሎታ መረጫም ስለሰጠ፡፡
5. በሥራ ዝርዝር ላይ የተሰጡትን ተገባሪነትና ክብሩ ጋሳረው የሚተሳሰሩትን ተሰዛዛት መረጫም ስለሰጠ በማንኛውም ስኬትን የበላይ ጋሳረው በሰፊ ለሚገኘው የማረጋገጫ ጥበቃ አባሎች ለሚሰጠው ተሰዛዛ ህጋዊነት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

42. ስለ ሥራ ሰዓት

1. የማረጋገጫ ጥበቃ አባል ለገብተኝ በቀን 24 ሰዓት በላይም ገንዘብ ገቢ በመር 30 ቀንና በዓመት 365/6 ቀን ያሳጠፍረጥ ይሰጣል፡፡
2. የሌላው የማረጋገጫ ጥበቃ አባል የሥራ ሰዓት በቀን 8 ሰዓትና በዓመት 40 ሰዓት ሆኖ ለገብተኝ የሚሰጠው በቀን ሠራተኛ ባሉት 24 ሰዓታት ወይም በዓመት ውስጥ ባሉት ቀን በመሰሉ ይሆናል፡፡
3. ማንኛውም የማረጋገጫ ጥበቃ አባል ከተመደበበት ሰዓት የዘገየ ከሆነ ወይም ቀደም ብሎ የወጣ ወይም የቀረ እንዲሆን ይሆን ለቀርብ ስለቃው ማሳወቅ ስለሰጠ፡፡
4. ለመቼ ባለሆነ ለካብሮ ለሚሰሩ የማረጋገጫ ጥበቃ ኮሚሽኑ እንደነገረ ሁኔታ ስለሰፈረውን ያደርገላታል፡፡ ዝርዝር ስራዎች በኮሚሽኑ መሪ ይወሰናል፡፡

43. ከመደበኛ የሥራ ሰዓት በላይ መስራት ሰለጣገባ ስለሚፈለግ

1. ማንኛውም የማረጋገጫ ጥበቃ አባል በኮሚሽኑ ሰዓት ሥራ ምክንያት ለተከታታይ የሥራ ሰዓታት እንዲሰሩ በሚመለከተው ጋሳረ የተዘዘ እንዲሆን ተጨማሪ የሥራ ሰዓት ይሰራል ስለሰጠ ተጨማሪ ሰዓት ማካካሻ ስራዎች ይሰጣል፡፡
2. የማረጋገጫ ጥበቃ አባል ለተጨማሪ የሥራ ሰዓት የተርፍ ሰዓት ከፍተኛ መረጫም የተሰጠ ስለሆነ ነው፡፡

44. ስለ ሴት የማረጋገጫ ሴት የጥበቃ አባሎች የሥራ ሁኔታ

ሴት የማረጋገጫ ጥበቃ አባል በገታ ምክንያት ሆኖ ለሰጠው በጠናቸው ላይ ጉዳት በሚያመጡ ሥራዎች ላይ ስራ ማስጠበቅ ዝርዝር በመመሪያ ይወሰናል፡፡

45. ለሥራ መስራት ሰለጣገባ ስለሚከለክልበት ሁኔታ

ማንኛውም የማረጋገጫ አባል በኮሚሽኑ የሚሰጠውን ስጦታ የሚያግድ፣ ለተመደበበትን ሥራና ጋሳረነት ተቃራኒ የሆነ ወይም ከሙያው ሥነ-ምግባር ጋር የማይጣጣም፣ ማንኛውንም ሲባ ሥራ መሥራት የለበትም፡፡

46. አባሉ ከታሪካዊ ጋር ሰለጣገባ ገንገነት

1. የጥበቃ አባሉ በሚያከናውኖቸው ሥራዎች ሁሉ ታሪካዊውን የማገልገል ጋሳረነት ስለሰጠ፡፡
2. የሌላ ታሪካዊዎችን ሠብሳቢ መብትን መጠበቅና ሲ-ሰበግዎ የሆነ ስያዦዝ እንዲደረግም ማድረግ ይኖርበታል፡፡

47. ሚስጥር ስለመጠበቅ

1. ማንኛውም የማረጋገጫ ጥበቃ አባል መረጃው በህዝብ ዘንድ የታወቀ ካልሆነ ወይም መደበኛ ሥራውን በህጋዊ መንገድ ለመረጫም ስለሰፈረ ሆኖ ካላገኘው በስተቀር በሥራው ለጋጣሚያ ምክንያት ወይም ስኬትን ያገኘውን መረጃ ለማናቸውም ሰው መገለጽ የለበትም፡፡
2. ማንኛውም የማረጋገጫ ጥበቃ አባል ሥራውን ባለው ጋሳረ በሰጠበት ካልተዘዘ ወይም በሥራ ላይም ሆነ ከሥራው ውጪ ጉዳዩን እንዲያውቀው ለሚገባው ሰው ካልሆነ በቀር በሰራዊት "ሚስጥር" የሆኑትን መረጃዎችን ለሲባ ማናቸውም ሰው መገለጽ የለበትም፡፡

48. ገንዘብ ስለ መበደርና ስለ ታሪካዊ ስለመቀበል

1. የማረጋገጫ ጥበቃ አባል በሥራው ምክንያት ከሚያገጥሙ ማንኛውም ሰው ገንዘብ መበደር የለበትም፡፡
2. ማንኛውም የማረጋገጫ ጥበቃ አባል ከሥራው ጋር በተያያዘ ሁኔታ ስለሰጠው ወይም ወደፊት ስለሚሰጠው ስጦታ ከማናቸውም ሰው ለሰጠ ወይም ሞገ መጠየቅ የለበትም፡፡

49. በመንግሥት ሥራና በግል ጥቅም ስለሚፈጠር ግጭት

1. ማንኛውም የማረጋገጫ ጥበቃ አባል ከዘመዱ ወይም ከወደጃ ጥቅም ጋር በተያያዘ ሁኔታ ከሥራ ጋሳረነት ጋር ግጭት የሚፈጥርበት ጉዳይ ሊያገጥሙ ወይም ስለቃው በጽሁፍ ማሳወቅ ስለሰጠ፡፡
2. በዚህ ስንቀጽ ንዑስ ስንቀጽ 1 ስር የተጠቀሰው ሁኔታ ሲያገጥም ጉዳይ የተገለጸበት ጋሳረ ስለሰፈረ ሆኖ ሲያገኘው የጥቅም ግጭትን ለማስወገድ በሚችል መልኩ ሲባ ማረጋገጫ ጥበቃ አባል ተተኪ ሥራውን እንዲያከናውን ሲያደርግ ይችላል፡፡
3. የማረጋገጫ ጥበቃ አባል ስራውን ሲያከናውን ለማንኛውም የገለጻ ጸርጅት ስድስት ማድረግ ወይም ወገንተኝነት ማሳየት የለበትም፡፡

50. ስለንብረት አያያዝና አጠቃቀም

1. ማንኛውም የማረጋገጫ ጥበቃ አባል ሰራው ሲባ የተረከበውን ንብረት በሰጠው መያዝና መጠበቅ ስለሰጠ፡፡
2. ለሥራ የተረከበውን ንብረት ጠብቆ ያልያዘና ያልሰጠበት የተጠቀመ በጋሳረነት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

ክፍል አሥራ አንድ ሰበ ጸሐፊዎች

61. የዲሲፕሊን ቅጣት ዓላማ

የዲሲፕሊን ቅጣት መሠረታዊ ዓላማ የሚረዳው ጥበቃ ስላለ ከጥፋት ስንዲታይምና ወደፊት ሥራውን በስግብ ሰማከናወን ስንዲቸሰ ሰማሰተማር ወይም የማይታይም ሆኖ ሲገኝ ሰማሰናበት ነው።

62. ቀላል የዲሲፕሊን ጥፋቶች

ከዚህ በታች የተዘረዘሩት በዚህ ደንብ መሠረት ቀላል የዲሲፕሊን ጥፋቶች ሆነው ተመደቡዋል፡-

1. የተሟላ የደንብ ሰብስቦ ስለመሰበሰብ፤
2. ያለበቁ ምክንያት ወይም ያረጋጋው ከሥራ መቀረት፤
3. በሰው ሳይ ንቀት ማሳየት፤
4. በሥራ በታ ሳይ ተገኝቶ ወደ ሥራ ስለመሰማራት፤
5. የሥራ ሪፖርት ማዘገፍ፤
6. የሥነ-ሥርዓት ጉድለቶችን ስደት ሰማመሰከተው ከፍሰ ስለማሳወቅ፤
7. ሰሥራ የተሰጡትን የደንብ ሰብስቦ፣ የጦር መሣሪያ ተሽከርካሪና የመሳሰሉትን ንብረቶች ጽዳት ማደራጀት ደህንነታቸውን ስለመወበቅ፤
8. የግሰ ንጽህናን ስለመወበቅ፤
9. በዚህ ስንቀድ ከተዘረዘሩት ጋር ተመሳሳይነት ያሳቸውን ሴቶች ቀላል የዲሲፕሊን ግድፈቶች መፈፀም።

63. ከባድ የዲሲፕሊን ጥፋቶች

ከዚህ በታች የተዘረዘሩት በዚህ ደንብ መሠረት ከባድ የዲሲፕሊን ጥፋቶች ሆነው ተመደቡዋል፡-

- ሀ. ማናቸውም የጥበቃ ሆነ የሰማትና የስገሰገሱት ሥራ ስንዲደክናውንና ውጤት ስንዲደሰጥ ማወከ፣ ማሰናከሰ ወይም ከሴቶች ጋር ማበር፤
- ለ. በሥራ ምክንያት የታወቀን ምሰጠር ማባከንና የሥራ ስንቀፋት ሆኖ መገኘት፤
- ሐ. በሥራው መባሰጥ ወይም ባሰተሰጠ ሥራውን መወቀም፤
- መ. የመሥሪያ ቤቱን መሰከም ዝና በሚያገድፍ ስኳርን ከሥራ ውጭ የደንብ ሰብስቦ ሰብሶ ሰህዝብ ሞራሰ ተቃራኒ የሆነ ተገባር መፈፀምና በስሰነዋል ሁኔታ ውስጥ መገኘት፤
- ሠ. ስብሰባዎችን ረገጦ መውጣት፤
- ረ. በሥነ-ሥርዓት ጥፋት ተከሶ ቃሰ ስንዲሰጥ ሲታዘዝ ስምቢተኛ ሆኖ መገኘት፤
- ሰ. የተመደበበትን ጥበቃ ትት መሣደና ከገዳጅ መሸሸ፤
- ሸ. በተመደበበት የዘብ ስራ ሳይ ሳሎ መተኛት ወይም ሳይታመሙ ታምሚያሰሱ በማሰት ሥራን መበደል፤
- ቀ. ወንጀል ሲፈፀም ስያዩ ህግ በሚፈቀደው መሠረት ሪፖርት ስለማቅረብ ወይም ስርማሻ ስለመውሰድ፤
- በ. በህገ-ወጥ የቀማር ጨዋታ ሳይ መገኘት ወይም በሰማዳዊ ሰካር ወይም በስደንዛኛ ሰሰ ተመርዞ በሥራ ሳይ መገኘት ወይም በሥራ በታ ሳይ ሆኖ ጫት መቃም ወይም መያዝ፤
- ተ. ለሳገባብ ጥቅም ሰማግኘትም ሆነ በጥንቃቄ ጉድለት ሰነዶችንና መዳንብትን መሰረዝ፣ መደሰዝ፣ መቀደድ ወይም መሰወር ወይም ሰሚፈደመው ተገባር መደሰድ፣ ጉቦ ወይም ወርታ መጠየቅ ወይም መቀበል፤
- ቸ. ቢርው ውስጥና በሥራ ስካባቢ የረካቢ ሥጋ ገንኘት ወይም መሰሰ ተገባራትን መፈፀም፤
- ገ. በመንገስት መዝገብ ወይም ሰነድ ሳይ ማሰፈር የሚገባውን ስውቅ ስለማሰፈር ወይም መሳፍ የሚገባውን ጸፎ መገኘት፤
- ኀ. በኮሚሽን ወይም በሰባሳቱ ሳይ ከህዝብና በህገ ታራሚዎች የሚቀርቡትን ክስና ስቢታታ በውቅ ተቀብሎና መርምሮ መሰሰ ስለመሰጠት፤
- ሃ. የህገ ታራሚን ማስመሰጥ ወይም ስንዲያመሰጥ መርዳት፤
- ሄ. ሰሐገ ታራሚዎች ደህንነት ተገቢውን ስርዳታ ስለማድረግ፤

- ሰ. በታራሚው ክሰሰ የተከሰከሱ ስቃዎችን ማስገባት ወይም ስንዲገቡ ደጋፊ መስጠት፤
- ከ. የሐገ ታራሚዎችን ስብሰባ መብት መርገጥ፤
- ኸ. በሀሰተኛ የተምህርት ማሰሪያና የሥራ ሰምዶ ማረጋገጫ ተጠቅሞ መገኘት ወይም ሰመጠቀም መሞከር፤
- ወ. ከታራሚዎች ጋር በህገ-ወጥ መንገድ መመሳጠር፤
- ዐ. ከታራሚዎች ጋር የረካቢ ሥጋ ገንኘት ወይም መሰሰ ተገባራትን መፈፀም፤
- ከ. ታራሚው ወደ ማረሚያ ቤት ሲገባ የሚያስቀምጠውን ንብረት በጊዜው ስለመወዝገብ፣ ስንዲበላሽ ማድረግ፣ ሰገሰ ጥቅሙ ማዋሰን መደበቀ ወይም ማጥፋት፤
- ኸ. ሰሥራ የተሰጠውን የደንብ ሰብስቦ፣ ትጥቅና ሴቶች ንብረቶች በመያዝነት መስጠት፣ መሸጥ፣ ማበላሸት፣ ሰገሰ ጥቅሙ ማዋሰን፣ መጣጣ፣ ሳያስረክቡ መቀረት ወይም ሰሰላ ገሰሰብ ጥቅም ስንዲውሰ ማድረግ፤
- የ. በማረሚያ ጥበቃ ስላሰነቱ ሥራውን ተጠቅሞ ስንዲወቀቅ የተሰጠውን ንብረትና ገንዘብ ስላገባብ መጠቀም፣ ማጥፋት፣ መደበቅ፣ መሰረቅ ወይም ማሰረቅ፤
- ደ. የታራሚውን የጊዜ ቀጠሮ ስለመከታተሰና በውቅቴ ፍ/ቤት ስንዲቀርብ ስለማድረግ።

ክፍል ስራ ሁለት የዲሲፕሊን ቅጣት ዓይነቶች እና አፈፀፀማቸው

64. የዲሲፕሊን እርምጃ አወሳሰድ

1. በማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላለ ሳይ የዲሲፕሊን ቅጣት ከመወሰኑ በፊት ፈፀመ የተባለው የዲሲፕሊን ጉድለት በጸሁፍ ስንዲያውቀው ተደርጎ ራሱን የመከላከል ሰድሰ ደሰጠዋል።
2. ከባድ የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔ በኮሚሽን በተቋቋመው የዲሲፕሊን ኮሚቴ የውሳኔ ሃሳብ ለቅሬቤነት በኮሚሽን ፈጽሞ ይወሰናል።
3. ኮሚሽን ሪ የቀረበትን የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔ የማጽደቅ፣ የማሻሻል ወይም የመሰረዝ ስሰማን ይኖረዋል።
4. ቀላል የዲሲፕሊን ቅጣት ውሳኔ የሚሰጠው ዲሲፕሊን ባገደሰው ጥበቃ ስላለ የቅርብ ስሰቃ ይሆናል።

65. በዲሲፕሊን ጥፋት ምክንያት ስለሚወሰኑ ቅጣቶች

1. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላለ በተከሰሰበት ቀላል የዲሲፕሊን ጉድለት ጥፋተኛ ሆኖ የተገኘ ስንዲሆን ስንዲጥፋት ሁኔታ ከዚህ በታች የተመሰከተው ቅጣት ሲወሰንበት ይችላል።
 - ሀ. የቃሰ ማስጠንቀቂያ፤
 - ለ. የጸሁፍ ማስጠንቀቂያ፤
 - ሐ. ስሰከ 1 ወር ደመወዝ የሚደርሱ የገንዘብ መቀጫ፤
2. ማንኛውም የማረሚያ ጥበቃ ስላለ በተከሰሰበት ከባድ የዲሲፕሊን ጉድለት ጥፋተኛ ሆኖ የተገኘ ስንዲሆን ስንዲጥፋት ሁኔታ ከዚህ በታች የተመሰከተውን ቅጣት ሲወሰንበት ይችላል።
 - ሀ. ስሰከ 3 ወር ደመወዝ የሚደርሱ የገንዘብ ቅጣት፤
 - ለ. ክሰሰ ደረጃ ከማሰረገ ስና ከደመወዝ ዝቅ ማድረግ፤
 - ሐ. ክሰሰ ማሰናበት፤

66. ስለይርጋ ጊዜ

1. ቀላል የዲሲፕሊን ቅጣት የሚያስከትሰ ጥፋት የረዘመ ስላለ የምርመራውን ጊዜ ሳይመሥር የረዘመው ጥፋት ከታወቀበት ቀን ደምሮ ስሰከ ሰደስት ወር ስርምጃ ካሰተወሰደበት በዲሲፕሊን ተጠያቂ ስደሆንም።

ክፍል አስራ አምስት

ስለልዩ ልዩ ኮሚቴዎች

75. ስለ ዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ኮሚቴ መቋቋም

በማረጋገጫ ጥበቃ ስብሰባ የሚረዱ ከባድ የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ጥፋቶችን በመመርመር ውሳኔ የሚሰጥ የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ኮሚቴ በዚህ ደንብ ይቋቋማል።

76. የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ኮሚቴ አሰያዦም የአባላት

ተዋዕኔና የአገልግሎት ዘመን

ተጠሪነቱ ሰከሚሽንሪ ሆኖ፤

1. የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ኮሚቴው በኮሚሽኑ ኮሚሽነር የሚሰየሙ ስምዕን ስብሰባ ይኖራቸዋል።
2. ከሚመረጡት የኮሚቴ አባላት መካከል ቢያንስ ስንድ ሴት መሆን አለበት።
3. የኮሚቴው አባላት በሰራ ሰዎች መካከል በተታረኩት የተሳተፉት መሆን በፍትሃዊነታቸውና በአገልግሎታቸው መሰረት ስም ያተረፈና በሰራ ሰዎች መካከል ዘንድ የተመሰከረላቸው መሆን ይኖርባቸዋል።
4. የኮሚቴው አባላት የአገልግሎት ዘመን 2 ዓመት ይሆናል ሆኖም እንደሰፈረላቸው ሰተክታዩ የአገልግሎት ዘመን እንደገና ሲሰየሙ ይችላሉ።

77. የኮሚቴው ሥልጣንና ተግባር

ኮሚቴው በዚህ ደንብ መሠረት የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖራቸዋል

1. ከባድ ጥፋቶች ተፈጻሚ ሲገኙ ጉዳዩን መርምሮ ውሳኔ ይሰጣል።
2. የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ጥፋቶችን በማጣራት ሂደቱ ስለረገገ የመሰረደውን ማረጋገጫ ጥበቃ ስብሰባ ወይም ኃላፊነት ጠርቶ መጠየቅ ይችላል።

78. የኮሚቴው የአሰራር ሥነ-ሥርዓት

የኮሚቴው የአሰራር ሥነ-ሥርዓት እንደሚከተለው ይሆናል።

1. በማናቸውም ስብሰባ ከአባላት መካከል ከ2/3^ኛ በላይ ሲገኙ ምሳዕት ገባሌ ይሆናል።
2. ማናቸውም ጉዳይ በስብሰባው በተገኙ አባላት በደምድብ ስሜት ይወሰናል።
3. የኮሚቴው አባላት ደምድብ ስብሰባ ከሆነ የኮሚቴው ስብሰባ ያለበት ወገን ስምምነት የኮሚቴው ውሳኔ ይሆናል።
4. ኮሚቴው በደምድብ ስሜት በሚወሰንበት ጊዜ ዜሱ የሌለውን ጉዳይ ስለተያየት መመዘን ስለበት።

79. ስለ ማዕረግና ደረጃ ስድገት ኮሚቴ መቋቋም

የማረጋገጫ ጥበቃ ስብሰባን የማዕረግና የደረጃ ስድገት ጥያቄዎችን መርምሮ ሰከሚሽኑ የውሳኔ ሐሳብ የሚያቀርብ የማዕረግና የደረጃ ስድገት ኮሚቴ በዚህ ደንብ መሠረት ተቋቋማል።

80. ስለ ኮሚቴው አሰያዦም የአባላት ተዋዕኔና የአገልግሎት ዘመን

1. የማዕረግና የደረጃ ስድገት ኮሚቴው የሚከተሉት አባላት ይኖራቸዋል።
 - ሀ. ኮሚሽነር የሚሰየሙ ስንድ ራሱም ኮሚሽነር ስብሰባና ስንድ ይከፈላል።
 - ለ. ከፍት የሥራ መደቡ የሚገኝበት ክፍል የሥራ ኃላፊ ስብሰባ።
 - ሐ. በማረጋገጫ ጥበቃ ስብሰባ ውቅሳሳ ስብሰባ የሚጠራ 2 አባላት፣ በደምድብ 5 አባላት።
2. ከማረጋገጫ ጥበቃ ስብሰባ ኮሚቴው አባላት መካከል ቢያንስ ስንድ ሴት ተወካይ መኖር አለበት።
3. በኮሚቴው አባላት ሰማገሰገሰ የሚመረጡት በሥነ-ምግባራቸው፣ በፍትሃዊነታቸውና በሥራ ስፈጻጸም ብቃታቸው የተመሰገኑ ሆነው በኮሚሽኑ ውስጥ ከ5 ዓመት በላይ ያገለገሉ መሆን አለባቸው።
4. የኮሚቴው የአገልግሎት ዘመን ዜሱት ዓመት ይሆናል። ሆኖም አባላቱ ከተመነባቸው ሰለንድ ተወካይ የአገልግሎት ዘመን እንደገና ሲመረጡ ይችላሉ።

81. ኮሚቴው ሥልጣንና ኃላፊነት

ኮሚቴው ተጠሪነቱ ሰከሚሽንሪ ሆኖ፤

1. የተወዳዳሪዎች ምዝገባ በወጣው ማስታወቂያ መሠረት በተከከሰ በተሟላ ዜጎች ምዝገባው መከናወን ይከታተላል ያረጋግጣል።
2. የተወዳዳሪዎችን ትምህርት ማስረጃና የሥራ ሰዎች መገሰጫ ትክክለኛነት ይመረምራል፤ ያጣራል።
3. ዝርዝር የነጥብ ስልጣን በመመረጫ የሚወሰን ሆኖ ሰማዕረግና ሰደረጃ ስድገት የቀረቡትን ተወዳዳሪዎች በመመዘኛው መሠረት እያወዳደረ በደረጃ ያሰቀምጣል።
4. የተሻሻ ነጥብ ያመጡትን ወይም ያመጣውን ተወዳዳሪ በመምረጥ ከውሳኔ ሃላብ ጋር ሰከሚሽንሪ ያቀርባል።
5. ሰማጣራቱ ሥራ ስለረገገ ሆኖ ሲያገኘው ተገቢ የሰራ ክፍሎችን ቢያነጋገር ይችላል።

82. ስለኮሚቴው የአሰራር ሥነ-ሥርዓት

ከዚህ በላይ የዲ.ሲ.ፐ.ሲ.ን ኮሚቴውን ለስመሰከቶ በስንቀድ 28 ሥር የሠፈረት ደንጋጌዎች ሰማዕረግና ደረጃ ስድገት ኮሚቴውም የአሰራር ስነ-ሥርዓቶች ሆነው በተመሳሳይ ተፈጻሚ ይሆናሉ

83. ተፈጻሚነት የማይኖርባቸው ደንቦችና መመሪያዎች

መመሪያዎች

ከዚህ ደንብ ጋር የሚቃረኑ ማናቸውም ህግ ወይም የተሰማደ ስራዬ ደንቡ ከደንቡ ጋር ለምር ተፈጻሚ ሊሆንም።

84. ደንቡ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በሐረር ነጋሪ ጊዜ ታትሞ ከመጣበት ጀምሮ የፀና ይሆናል።

ሐረር
ግ.ያ.ዘ.ያ 4 ቀን 1998 ዓ.ም
ሙራድ ስብደባዳ
የሐረር ሕዝብ ክስሳዊ መንግሥት
ርዕሰ መስተዳድር